

Rigsdagstidende.

1850. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 391.

99de Møde.

Tredagen den 14de Juni.

(Forts.)

Hjerrild: Naar jeg tager Ordet i denne Sag, maa jeg, som jeg allerede engang tidligere har gjort, bede lægge Mærke til, at jeg er opdraget langt fra Hovedstaden ude i en fjern Egn paa Landet, i en Provinds, hvor man kun staaer i liden Berørelse med den store Verden, som jeg forøvrigt har havt saalidet at bestille med, at jeg heller ikke har været meget inde i Statsfager i mine Dage, saa at, dersom jeg her skulde komme til at udtale Anskuelser, som ikke saa ganske ere i Harmoni med de Principer, som gælde i det høiere Statsliv og i den høiere Statsstyrelse, saa maa jeg under disse Omstændigheder, som jeg her har tilladt mig at berøre, stude en Undskyldning derfor hert.

Jeg nærer — og der er Mange med mig, som gjøre det Samme — jeg nærer, siger jeg, den Anskuelse, at et Statssamfund eller et Statsøiemed, det er at samle de forskjellige Kræfter, som i den Deel af Verden, der saaledes hører sammen, er tilstede, til et Heelt, for derved at vinde en større Styrke og Kraft. Jeg mener, at et saadant Samfund, det hænger sammen baade i Ondt og Godt, at dets Medlemmer skulde staae Last og Brast med hinanden. Jeg har fuldkommen den Tro og Overbeviisning, — og Mange ovre i min fjerne Egn være den med mig — at i de onde Dage, under Krigen, da skulde alle de, som høre til Statssamfundet, holde fast sammen, da skal Folket holde sammen, den Ene med den Anden; de skulde hjælpes ad at bære de Byrder, der komme paa dem — de være hvilkesomhelst (Hør!). Vi troe, at for de Under, som Krigen medfører, og hvilke, som en Folge deraf, efter de Anskuelser, jeg har tilladt mig at udtale, det er Statens Sag at bære — derunder

hører ikke alene, hvad der indkjøbes af Krigsmateriale, eller hvad der bruges til Krigshærens Underholdning, men dertil hører ogsaa, at de enkelte Personer, som uden egen Skyld og Brøde faae deres Eiendom ødelagt og berøves nogen Deel deraf eller den hele, enten af fjendtlige Krigsfolk, eller som en Folge af Rekvisttioner — for disse maa de kunne faae en Erstatning og et Vederlag saaledes, at de ikke skulde være Offre for den Tilfældigheds Skyld, at det er dem, som ere komne til at boe der, hvor det fjendtlige Indfald er skeet. Med disse Anskuelser for Die, kan jeg ikke negte, at jeg har fundet mig mindre glædeligt berørt, ved at gjennefsee den Betænkning, som er afgiven i nærværende Sag, navnlig den Deel deraf, som indeholder Fleertallets Anskuelser, der støtter sig til Amtscomiteens Udtalelse for Bølle Amt. Jeg kan ikke finde, at det er rigtigt, som jeg allerede tidligere har tilladt mig at sige, at en enkelt Mand, eller et enkelt District, som fremfor Andre blev paalagt svære Byrder, eller kom til at lide meget Ondt, formedelst Krigen — at han eller det ikke skulde kunne have et andet Krav til deres Medborgere, end at modtage en Gave. Jeg vil gjerne indrømme, at de ikke have nofremt strengt Retstrav, men det forekommer mig at der ligger en Ting mellem en Gave — en Gave grændser jo meget nær til en Nagdegave, jeg vil ikke bruge et stærkere Udtryk — der ligger Noget mellem en Gave og et strengt Retstrav, og dette kunde man vel ogsaa finde et Ord til, at føre ind under Erstatningsbegrebet. Igjennem den Kongl. Resolution, der udkom i Juli Maaned 1849, gaaer den Anskuelse, at det Tab, som det District i Jylland, der har været occuperet af Fjenden, har lidt, at det Tab, siger jeg, ikke skulde være det enkelte Districts Beboeres Tab, det skulde være hele Landets Tab, og Kongen har udtalt den Overbeviisning, at Folket vilde samstemme med ham i, at denne Udtalelse vilde blive til Virke-